

Súd: Okresný súd Košice okolie
Spisová značka: 11C/323/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7512218597
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 06. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dagmar Mlejová
ECLI: ECLI:SK:OSKE3:2013:7512218597.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice- okolie sudkyňou JUDr. Dagmar Mlejovou v právnej veci žalobcu BL Telecom debt, s.r.o. so sídlom Šoltésovej 14, 811 08 Bratislava, IČO: 45 535 108, zastúpený advokátskou kanceláriou SOUKENÍK - ŠTRPKA s.r.o. so sídlom Šoltésovej 14, 811 08 Bratislava, IČO: 36 862 711, proti žalovanej K. K., Y.. XX.X.XXXX, E. XXX XX C. Y. L., P. XXX v konaní o zaplatenie 331,94 eura s prísl., takto

rozhodol:

Žalobu o zaplatenie 331,94 eura s príslušenstvom zamieťa.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Žalobca vo svojej žalobe podanej na tunajší súd dňa 29.10.2012 sa domáhal proti žalovanej zaplatenia sumy 331,94 eura s príslušenstvom na tom základe, že jeho právny predchodca Slovak Telekom, a.s so sídlom Karadžičova 10, Bratislava 825 13, IČO: 35 763 469 postúpil jeho pohľadávku na základe zmluvy o postúpení pohľadávok predmetom ktorej bol odplatný prevod pohľadávok žalobcu uvedených v prílohe zmluvy vrátane pohľadávky voči žalovanej vedenej pod referenčným Č. X.XXXXXXXX. Žalovaná uzavrela s právnym predchodcom žalobcu zmluvu o pripojení. Predmetom bolo poskytovanie elektronickej komunikačnej služby právnym predchodcom žalobcu. Žalovaná sa zaviazala riadne odoberať službu a platiť za ňu riadne a včas poplatky dohodnuté v aktuálnom cenníku podľa zvoleného programu služieb a dodržať svoje povinnosti v súlade so Zmluvou o pripojení, Všeobecnými podmienkami. V prípade nedodržania zmluvných povinností bolo povinnosťou žalovanej uhradiť dohodnutú zmluvnú pokutu ako paušalizovanú náhradu škody v dôsledku nespĺnenia záväzku žalovanej zotrvať počas vymedzenej doby viazanosti v zmluvnom vzťahu s právnym predchodcom žalobcu. Žalovaná by prostredníctvom platieb za poskytnuté služby po dobu viazanosti postupne splnila svoj záväzok, ktorému zodpovedala zľavnená cena mobilného telefónu. Nakoľko žalovaná si svoju povinnosť riadne a včas nespĺnila, a neuhradila cenu za poskytnuté služby, v dôsledku čoho došlo k prerušeniu služieb poskytovaných žalovanej, vznikol právnemu predchodcovi žalobcu nárok na vymáhanie zmluvnej pokuty. Žalobca vystavil žalovanej faktúru č. XXXXXXXXXX splatnú dňa 27.5.2010 na zaplatenie sumy 331,94 eura ako za zmluvnú pokutu. Žalovaná však túto sumu neuhradila ani napriek výzve.

Súd vyzval žalobcu, aby spresnil svoj žalobný návrh a skonkretizoval, kedy a v akej výške bola porušená zo strany žalovanej Zmluva o pripojení.

Žalobca vo svojom podaní zo dňa 15.5.2013 uviedol, že právny predchodca žalobcu poskytol žalovanej telekomunikačné zariadenie Samsung U600 za cenu 1,- Sk s DPH, pričom štandardná cena

v čase uzatvorenia uvedenej zmluvy o pripojení bola 4 590,- Sk (152,36 eura). Tým, že nespĺnila svoju povinnosť riadne a včas, neuhrádzala cenu za poskytnuté služby, bola jej SIM-karta vypojená z prevádzky, čím porušila svoju povinnosť zotrvať v zmluvnom vzťahu po dohodnutú dobu. V tomto prípade zmluvná pokuta plní funkciu satisfakčnú (reparačnú), t.j. že účelom dojednania na zmluvnej pokute bolo naplnenie funkcie zmluvnej pokuty ako paušalizovanej náhrady škody. Taktiež žalobca uviedol, že zmluvná pokuta plní aj funkciu preventívnu a že funkcia zmluvnej pokuty ako zabezpečovacieho prostriedku spočíva predovšetkým v tom, že hrozbou majetkovej ujmy núti dlžníka aby sa včas a riadne pripravil na splnenie zmluvnej povinnosti a potom včas a riadne splnil. Táto hrozba pritom musí byť dostatočne kvantifikovaná na to aby svoj účel splnila. Taktiež poukázal, že zmluvná pokuta nemôže byť neprijateľná, v tomto prípade pokiaľ samotný zákonodarca určil, že sankcia môže byť ešte aj vyššia. Poukázal na primeranosť zmluvnej pokuty ako analógia iuris § 3a ods. 3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. a trval na podanej žalobe.

Žalovaná sa pojednávania nezúčastnila ani sa vo veci nevyjadrila, hoci bola predvolaná riadne a včas, preto súd konal a rozhodol v jej neprítomnosti (§ 101 ods. 2 O.s.p.) .

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa so Zmluvou o pripojení, Dodatkom k zmluve, a ostatnými prílohami, ktoré predložil žalobca a zistil tento skutkový stav veci:

Žalovaná a spoločnosť T-Mobile uzavreli Zmluvu o pripojení bez uvedenia čísla a dátumu. Na základe tejto zmluvy právny predchodca žalobcu poskytol žalovanej telekomunikačné služby program Fix 300 a bol jej odpredaný telefón značky Samsung U 600 Black za 1,- Sk, vrátane DPH s dobou viazanosti 24 mesiacov, bola dohodnutá zmluvná pokuta 10 000,- Sk. Právny predchodca žalobcu vyfakturoval túto zmluvnú pokutu faktúrou zo dňa 8.5.2010 so splatnosťou 27.5.2010 vo výške 331,94 eura.

Súd posúdil predovšetkým skutkový stav podľa týchto zákonných ustanovení:

Podľa § 43 ods. 1,2,3 a 5 Zákona č. 610/2003 Z.z. Zmluvou o pripojení sa podnik zaväzuje účastníkovi zriadiť potrebný prístup k verejnej telefónnej sieti alebo k inej verejnej sieti a sprístupniť súvisiace služby. Súčasťou zmluvy sú všeobecné podmienky a tarifa. Podstatnými časťami zmluvy o pripojení sú dohodnutý druh verejnej služby, miesto jej poskytovania a cena za službu. Ak nie je v zmluve o pripojení určený čas poskytovania, platí, že sa služba bude poskytovať na neurčitý čas. Cenu za službu možno dojsť aj odkazom na tarifu.

Zmluva o pripojení zaniká

- a) uplynutím času, na ktorý bola uzavretá,
- b) dohodou účastníkov zmluvy,
- c) odstúpením od zmluvy,
- d) výpoveďou,
- e) ak tak ustanovuje osobitný predpis.

Podnik môže odstúpiť od zmluvy o pripojení, ak účastník

- a) opakovane neoprávnene zasahuje do zariadenia verejnej siete alebo takýto zásah umožní tretej osobe, hoci aj z neobanlivosti,
- b) nezaplatil cenu za poskytnutú službu ani do 45 dní po dni splatnosti,
- c) pripojí na verejnú sieť zariadenie, ktoré nespĺňa požiadavky osobitných predpisov, alebo používa také zariadenie v rozpore so schválenými podmienkami a ani na výzvu podniku zariadenie neodpojí,

- d) opakovane používa verejnú službu spôsobom, ktorý znemožňuje podniku kontrolu jej používania,
- e) opakovane porušuje podmienky zmluvy o pripojení.

Podľa § 42 ods. 1, Zákona č. 610/2003 Z.z. podnik má právo

a) na zaplatenie ceny za poskytnutú verejnú službu podľa tarify, ak jej vyúčtovanie doručil účastníkovi najneskôr do troch mesiacov od posledného dňa zúčtovacieho obdobia; to neplatí pri vyúčtovaní predplatených služieb,

b) na náhradu škody spôsobenej na verejnej sieti a na verejnom telekomunikačnom zariadení,

c) odmietnuť uzavretie zmluvy o pripojení, ak

1. jej poskytovanie na požadovanom mieste alebo v požadovanom rozsahu je technicky neuskutočniteľné okrem poskytovania univerzálnej služby podľa § 50 ods. 2 písm. a),

2. záujemca o ňu nedáva záruku, že bude dodržiavať zmluvu najmä preto, že je dlžníkom podniku alebo iného podniku, alebo niektorý z týchto podnikov už predtým odstúpil od zmluvy s ním alebo vypovedal s ním zmluvu,

3. záujemca nesúhlasí so všeobecnými podmienkami.

d) dočasne prerušiť alebo obmedziť poskytovanie verejnej služby z dôvodu

1. jej zneužívania, a to až do odstránenia jej zneužívania alebo vykonania technických opatrení zamedzujúcich jej zneužívanie,

2. nezaplatenia splatnej ceny za verejnú službu v lehote upravenej vo všeobecných podmienkach, a to až do jej zaplatenia alebo do zániku zmluvy o pripojení; dočasne prerušiť poskytovanie verejnej telefónnej služby na pevnom mieste pripojenia k sieti možno iba po predchádzajúcom náležitom upozornení a uplynutí dodatočnej lehoty určenej na zaplatenie, upravenej vo všeobecných podmienkach,

3. porušenia zmluvných podmienok zo strany účastníka iných ako v druhom bode.

Podľa § 42 ods. 2 Zákona č. 610/2003 Z.z. účastník je povinný

a) používať verejnú službu v súlade s týmto zákonom, so zmluvou o pripojení a so všeobecnými podmienkami,

b) platiť cenu za poskytnutú verejnú službu podľa zmluvy o pripojení a podľa tarify, a ak to povaha služby umožňuje, až na základe predloženia dokladu o vyúčtovaní,

c) používať iba telekomunikačné zariadenia spĺňajúce požiadavky osobitných predpisov.

Podľa § 544 ods. 1,2,3 Zákona 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda. Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia. Ustanovenia o zmluvnej pokute sa použijú aj na pokutu určenú pre porušenie zmluvnej povinnosti právnym predpisom (penále).

Podľa § 545a Občianskeho zákonníka neprimerane vysokú zmluvnú pokutu môže súd znížiť s prihliadnutím na hodnotu a význam zabezpečovanej povinnosti. Ak veriteľ nie je oprávnený požadovať náhradu škody spôsobenej porušením povinnosti, na ktorú sa zmluvná pokuta vzťahuje, súd prihliadne aj na výšku škody, ktorá porušením povinnosti vznikla, a na to, o koľko zmluvná pokuta presahuje rozsah vzniknutej škody.

Rozsudkom Okresného súdu Bardejov č.k.: 4C 174/2011-21 zo dňa 30.11.2011 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove z 23.5.2012 č.k. 3Co 26/2012 bola zmluvná pokuta rovnakého významu vyhlásená za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Obdobne aj vo veci Okresného súdu Bardejov zo dňa 6.12.2011 č.k. 4C 162/2011 -28 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 15.3.2012 č.k. 16Co 32/2012 -46, rozsudkom Okresného súdu Košice-okolie č.k: 11C 261/2012-52.

Podľa § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadostučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

Ustanovenie § 53a OZ je dôsledkom transpozície Smernice rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len smernica), ktorá v článku 7 odsek 1 ukladá členským štátom zabrániť súvislému používaniu neprijateľných zmluvných podmienok:

„členské štáty zabezpečia, aby v záujme spotrebiteľov a subjektov hospodárskej súťaže existovali primerané a účinné prostriedky, ktoré by zabránili súvislému uplatňovaniu nekalých podmienok zmluvne uzatvorených so spotrebiteľmi zo strany predajcov, alebo dodávateľov“.

S ohľadom na relevantnú judikatúru súdneho dvora Európskej únie by nemali byť žiadne pochybnosti o povinnosti súdu zbaviť spotrebiteľa neprijateľnej zmluvnej podmienky a jej poškodzujúcich účinkov:

„členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom v zmluvách uzatvorených zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva neboli záväzné pre spotrebiteľa, aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany ak je jej ďalšie existencia možná bez nekalých podmienok“ (článok 6 smernice).

Ustanovenie článku 6 ods. 1 sa má považovať za kogentné ustanovenie a ochrana pred neprijateľnými podmienkami sa má poskytovať v režime pravidiel verejného poriadku (uznesenie súdneho dvora F.-XX/XX I., E. XX), teda pravidiel na ktorých rešpektovaní musí štát bezvýhradne trvať a ktorých rešpektovanie je povinný vždy a za každých okolností vyžadovať.

Ustanovenie § 53a ods. 1 OZ zakazuje dodávateľovi používať zmluvnú podmienku, ktorá bola právoplatne súdom vyhlásená za neprijateľnú. Takáto zmluvná podmienka je neplatná (§ 53 ods. 5 OZ; absolútna neplatnosť). Jej ďalším používaním dodávateľ vytvára protiprávny stav, naviac zákonom explicitne zakázaný a priznanie plnenia z takejto zmluvnej podmienky je v priamom rozpore so zákonom. Ak by súd priznal plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, išlo by o tolerovanie pokračujúceho protiprávneho stavu zo strany súdu a popieranie vysokého záujmu EU a práva EU na ochrane práv spotrebiteľa. Zákaz používania vychádzajúci z právoplatného rozsudku súdu sa týka celého textu predmetnej zmluvnej pokuty a zmluvnej podmienky ako celku a môže ísť len o čiastočnú neplatnosť zmluvnej pokuty. Súd ako orgán členského štátu EU je pri poskytovaní ochrany pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami povinný ex offio skúmať, či voči spotrebiteľovi nie je uplatňované plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky a to aj z takej, ktorú súd už skôr judikoval (§ 53a OZ). Plnenie z takejto podmienky naviac vždy zakladá bezdôvodné obohatenie (§ 451 ods. 1 OZ; „z neplatného právneho úkonu“). Naviac zmluvnú pokutu uplatňovanú z absolútne neplatného dojednanie nemožno zmoderovať, pretože tomu bráni jej neplatnosť. Zníženie zmluvnej pokuty podľa všeobecného ustanovenia § 545a OZ sa môže týkať iba platne uzavretej zmluvnej pokuty.

Zákaz ďalšieho používania neprijateľnej podmienky v demokratickej spoločnosti by mal byť samozrejímý a rešpektovaný subjektmi práva. Ak existuje zákonná povinnosť zdržať sa protiprávneho konania (v podobe používania neprijateľnej zmluvnej podmienky) je oprávnené očakávať, že dodávateľ bude právnou povinnosť rešpektovať a od spotrebiteľov nebude požadovať plnenie v rozpore s dobrými mravmi majúce svoj základ v neprijateľnej zmluvnej podmienke. Takého - prirodzene anticipované konanie - je nielen prejavom rešpektu k právu, k hodnotám právneho poriadku a zásadám súkromného práva, ale osobitne prejavom konania v súlade s dobrými mravmi (§ 4 ods. 8 Zákona č. 250/2007 Z.z.) a v súlade s povinnosťou odbornej starostlivosti § 2 písm. u/ Zákona č. 250/2007 Z.z.

Ochrana spotrebiteľa pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách vychádza z predpokladu, že spotrebiteľ je z hľadiska informovanosti a z hľadiska vyjednávacej pozície v slabšom postavení a má spravidla na výber buď zmluvu vopred naformulovanú dodávateľom akceptovať so všetkými formulárovými klauzulami, alebo ju odmietnuť. Možnosť zmeny štandardných podmienok zo strany spotrebiteľa je len iluzórna a je zrejmé, že ide o rovnosť len formálnu, aby sa dosiahla faktická rovnosť, je to možné dosiahnuť len vonkajším zásahom.

Z vyššie uvedených dôvodov súd zamietol žalobu v časti o zaplatenie zmluvnej pokuty z dôvodu, že sa jednalo o neprijateľnú zmluvnú podmienku uplatňovanú v rozpore s ustanoveniami § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka.

Súd však v tomto prípade chce poukázať na skutočnosť, že žalobca nijako nepreukázal aby zo strany žalovanej došlo k porušeniu zmluvných podmienok, nešpecifikoval, kedy a v akom rozsahu došlo k porušeniu zmluvy, preto súd aj z tohto dôvodu žalobu zamietol v celom rozsahu.

Žalobca v tomto konaní nemal úspech, žalovaná bola úspešná, ale trovy konania si nežiadala, preto súd účastníkom náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Košice - okolie.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p., b/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c/ súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, d/ súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, e/ doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§205a O.s.p.), f/ rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa z.č.233/1995 Z.z. o exekútoroch a exekučnej činnosti.